

Kaas & Brood

VOOR OLOFSPOORTERS

Redactie: Erica Scheffers, R.L. du Bois, F.A. Bijlsma

Redactieadres: F.A. Bijlsma, A.T.V.A. Marnixstraat 290

No 24

8 december

1956

Niet moed alleen, ook onbevange-
heid heb je nodig om je nodig om
je belachelijk te kunnen maken.
(Erich Maria Remarque)

SCHOTSCHRIFT of de dracht van een apologeet

KAAS & BROOD wordt elk nummer beroerder. Dat zou ook een mooi motto zijn. Het is gezegd door een vooraanstaand Olofs-
poortster, die het weten kan; ze is al lang lid. We zullen het niet weerleggen. Wanneer wij van de trans van onze ivoren toren naar beneden turen, zien we wel vaker mensen, die met verbaasde mond ons voedsel kauwen. Uitspuwen durft maar een enkeling; de meeste durven niet te zeggen, dat ze liever worst op hun brood hebben. En zo gaan we maar door, elk nummer duurdere kaas, elk nummer goedkoper brood.

Toch zullen we zorgen niet overbluft te worden door kritiek, die maar één axioma heeft: kaas is niet lekker op je brood. We hebben sinds 10 april 1953 een traditie opgebouwd, die vatbaar is voor verandering, maar alleen voor horizontale. Vertikale verandering zou leiden tot onmiddellijke likwidatie.

We herhalen met klem, dat sinds de oprichting van Kaas & Brood de vuilnisbak open staat voor kritiek, die alleen maar zegt, hoe slecht alles wel is. Goede bijdragen zijn altijd welkom geweest. En nog steeds.

K & B.

HET IS WELDADIG IN NEDERLAND TE WOKEN

De etalages barsten tegenwoordig bijna van overdaad uit hun begrenzingen: dat komt omdat de meeste Nederlanders regelmatig een duit uit het zakje laten vallen. De aardappelveldjes tieren welig en nieuwe dichters schieten als herfstboden in paddestoelgedaante omhoog. En dat houdt ook het nodige verband met de algemeen bekende welvaart van dit land.

Elke dichter begint zijn carrière als zo'n eendagsverschijnsel, dat dus snel vergeten is, wanneer hij zich niet weet te conserveren of voor een aanzienlijk nageslacht weet te zorgen. Hij ziet zich geplaatst tegenover een tweetal afhankelijkheden. Ten eerste die van zichzelf, om na zegevierend uit de worsteling van het drieste begin tevoorschijn te zijn gekomen, niet te verslapen, maar te trachten nieuwe zin en strekking aan het grondthema te geven, de ruimte te betreden buiten het noodzakelijk beperkte resultaat van de eerste poging. Ten tweede de afhankelijkheid van de "omstandigheden", zoals welwillenheid van uitgevers, aanbeveling door grootheden in het metier, mogelijkheden tot intimidatie van kopy-arme redacties. Niettemin is de eerste, opzettelijke openbaarmaking een daalder waard, tenminste voor degene, die openbaar maakt, in een uitzonderingsgeval ook wel eens voor degene, die hem dat mogelijk maakt.

Uit de werkstukken van Paul ten Have hebben wij een bloemlezing samengesteld met de bedoeling niet alleen de bosgrond soepel te maken voor een nieuwe paddestoel, maar ook dit blad te laten zijn, wat het moet zijn, namelijk de schietschijf waarop de Olofspoorters met elkaar kunnen wedijveren, de gelegenheid om elkaar de kaas van het brood te eten. Meer dan voorheen het geval is geweest moet het mogelijk zijn, dat in KAAS & BROOD bijdragen worden opgenomen uit een brede kring van haar lezers. De gedichten en het poëtisch proza van Paul ten Have passen eigenlijk slecht bij de met banket en marsepein gevulde etalages in deze dagen rondom de bisschop, en dat is maar goed, want wij mogen onze kaasmakerij immers niet uit het oog verliezen. De wereld in deze verzen, is zwart en impotent. Kernbegrippen als: leegte, niet kunnen, niet willen, niet weten, niet zien, kunnen daartoe aangewezen worden. Een sporadische poging tot accentverschuiving: "ik ben besloten-/van de hitte huizen te bouwen" leidt evenwel niet tot vuurvast resultaat: "duizelig zullen ze staan". Dat is er wel in: "de ogen gehoorzamen de dagen het licht", dat misschien een scheppingsverhaal is van achteren naar voren.

Met opzet plaatsen wij dit aan het einde van de collectie, omdat in deze compositie voor trompet en drum het zoeken naar jazz niet vruchteloos blijkt, omdat de "bloedrode bol van de bruinebakken rotwereld de zee zuivert". Toch loopt het onbegrijpen als een knellend koord dwars door het ellendige leven van alle "flets-gele mensen in paarse jasjes".

red.

B L O E M L E Z I N G

Paul van Werve

WIJ WILLEN...

je zei:
'bloot,
zonder franje
zonder vulsel
direct'

maar toch begrijp je het niet
maar toch begrijp je me niet
maar toch wil je de jazz niet begrijpen.

je spreekt over punten en wegen:
van 2
punten naar één eindpunt.

maar,
waar ben ik ?
waar ben jij ?
wààr op de weg
2 oneindige helften

WIJ WILLEN...

ja,
ik weet het niet
jij weet het niet
de tijd
de taal

zware massapunten.

ZOALS GEWOONLIJK

ja,
ik weet het niet
ik loop -
(zoals gewoonlijk)
maar wat.

te kijken
zonder veel te zien
te tasten
zonder veel te ontmoeten
ik betast de luchtstromingen,
zonder dat ik hun richting
juist kan bepalen.
ik loop maar wat
zonder te weten waarheen.

ik zie geen bomen
ik weet het niet
ik loop maar wat
(zoals gewoonlijk)
te luisteren.

IK BEN BESLOTEN...

ik ben besloten-
van de hitte huizen te bouwen
groot, met ramen van zweet
ik ben besloten-
duizelig zullen ze staan
te wachten op de stilte
ik ben besloten-
misschien is het jammer
dat zand gezeefd wordt
voor het gebruik
ik ben besloten-
de steigers en zo
woorden moeizaam
ik ben besloten-
maar ik zoek gewoon
de stilte, en te weten
en je weet
verre fluittonen
als geharde gedachten
zoeken, ja
en zelden het vinden vermoeden-

L E E G

Ze liepen op een grote vlakte, waar erg in de verte huizen om -
heen stonden, heel vaag. Honderden mannen liepen er. Eén riep,
'kijk, daar gaat een vrouw, daar gaat iets als een vrouw'.
'Een vrouw, een vrouw,' gromden alle mannen vergenoegd, langzaam
kwamen ze tot leven, ze begonnen hard te lopen, steeds harder
ging het in de richting van de vrouw. 'Ik,' riep de man, die
haar het eerst gezien had, 'ik, ze is voor mij, ik heb haar het
eerst ontdekt! Hij liep vooraan, wild met zijn armen zwaaiend.
Ook de vrouw liep steeds harder, als ze tenminste liep. Ze ging
in alle richtingen, een uitdijend heelal. 'Hé, riep de eerste
man, 'Wat is er?', riepen de andere mannen. 'Hé, ze heeft geen
lippen en ook geen handen, ze is helemaal leeg van binnen!' Ze
bleven lopen, de mannen, ze liepen steeds sneller, in alle
richtingen, tot ze tegen de huizen opliepen, de huizen, die in
het begin zo ver stonden. Ze liepen hun hoofden kapot tegen de
muren, maar dat merkten ze niet. Ze hadden al bijna geen hoofden
meer. 'Ik voel me zo leeg van binnen,' riep er één, 'onder mijn
niddenrif, zo l é é g !'

S E U L

seul,
het is heet,
een grote zon,
stille bomen en een trillende lucht.

seul,
de nacht,
een grote nacht,
lange straten met nu en dan een lantaarn.

seul,
de stad,
mensen met zonnebrillen,
je kunt niet oversteken en de mensen-

seul,
een trompet,
tegen een heldere lucht,
trillend en eenzaam in een onontgonnen licht.

ZWETEND IN EEN HARNAS

ze zeggen altijd
dat wij het niet weten
ze zeggen dat de
koning loopt vooraan
ze zeggen dat
de ogen nooit meer spreken
en dat de neuzen
allen lopen gaan

wij weten echter
dat alle grachten stinken
dat alle schema's
doodgeboren zijn
wij willen weten
waarom die dode dingen
gedragen worden en
zo goed betaald

PARISIAN THOUROUGHFARE

het begin, de leegte
het oerland
maar het is veranderd
het is gevuld

grote mensenmassa's in veel steden
stof en oude huizen
mooi en lelijk
straten vol auto's, mensen veel

ik loop, straten pleinen parken
probeer letters en woorden
op huizen en in stalages
te onderscheiden, op gezichten

we hebben de sfeer gehouden
de nieuwe sfeer van
de nieuwe beat op oude gronden:
parisian thoroughfare

(fragment en voorstudie van een wat slaperig, eenzijdig gesprek)

Ik lig, (ik leef tenminste) de liefde te ontbinden in x en y.
DE RICHTING. Het getal van het ritme is 4 zoals je weet, het komt altijd weer terug: het ritme is 4 en er zijn twee richtingen, horizontaal en vertikaal. Je weet het, als je het voor de tweede keer hoort heb je de herkenning, de eerste keer is het de beat vooral.

Je weet misschien ook, dat ik alleen maar 4-kantjes kan maken, half of kwart, hele ook wel, met de kleuren van de zon, dat wil zeggen van de liefde natuurlijk, of als je dat liever hebt van de jazz.

Zwart en rood als trompetten. Ik weet het, je hebt eerst de beat. Maar dan toch ook de kleuren, de kleuren bijna zonder adem. Kleuren herken je aan hun gezicht natuurlijk, in het begin tenminste, later ook aan hun handen.

Ik weet, dat jij ook op hun handen let, vooral wanneer je een eerste indruk hebt van hun gezicht. Daarom, onder andere daarom weet ik dat je ook 4-kantjes tekent, niet exact misschien, maar ...

Ik weet dit allemaal van je, maar ik heb je dan ook proberen te maken, met m'n handen. Juist niet alleen horizontaal en vertikaal. Daarin ben je meer. Daarin. Onbereikbaar. Je kleuren van de zon, van de liefde, van de jazz. Je staat fel in me getekend (niet gegrift), en dat weet je. 4 horizontaal - vertikaal.

Je leeft in ieder geval.

- - - - -

-

'iedereen kan meedoen'
huichelend
jankend tegen de eigen.

het vuur loochenend
de gemechaniseerde vreugde
'iedereen kan meedoen'

het zoekend kijken
wordt vervangen door
de reactie van de zielepoot.

de wereld staat aan handen en voeten in brand
brandend de handen
de nagels
de tenen
brandend storten de haren naar beneden
wij
wij kunnen nu nog luisteren
nu nog luisteren
naar de gestorven alt van Charlie Parker
Parker's Mood
naar de gestorven trompet van Clifford Brown
Sweet Clifford
naar de levende stemmen
levend
Nicole Louvier
Charles Aznavour
wij hebben nog tijd voor de liefde
wij kunnen nog glimlachen
wij leven nog citroengeel
met aksenten van rood sepia en indigo
maar door de stemmen ruiken wij de brandlucht
door de glimlach van de geliefde
klinkt het einde
van haar lippen klinkt elk ogenblik het laatste woord
het laatste woord
brandend in de dood
alleen in de brand de dood
vrijheid
de wereld staat aan handen en voeten in brand

- - - - -

de ogen gehoorzamen de dagen het licht
weet je dan niet weet je dan niet
de wereld onze bruingebakken rotwereld zinkt vlamvend in de
de bevrijding uit het oude systeem /stijgende zee
vroeger de angst de getallen god en de gebeden
nu de rode zon als een wereld
een wereld brandend van ellende en leven en
een vuurrode bol in de zee

vervolg z.o.z.

een zee vol onttroonde moeders
de kinderen drijven langzaam op de golven
de ogen gehoorzamen
langzaam draaien de kinderlichamen op de golven
ronddraaiende lichamen
vijzers aan de strandmensen
de ongeboren mannen en vrouwen
flets-geel in hun paarse jasjes
flets-geel terwijl de rest van de bol bloedend in zee zinkt
bloedend in zee zinkt
rood brandend bloedend in zee zinkt
de ogen van de kinderlichamen draaien naar binnen
langzaam draaien de ogen naar binnen
bloedende vingertoppen
eenzaam tussen de alom murmelende gebeden
de god die zijn poten strak tracht te houden
dwz de god die de lijken beschouwt als een persoonlijke hulde:
'ik ben een belangrijke figuur'
een god van verstorven vingers een paar overbodige tenen wat
en dat terwijl de bol /aangelengt water
en dat terwijl de wereld bloedend in zee zinkt
de handen de armen van kinderlijken wijzen naar de groene diepte
'daar begint de bodem te borrelen'
'daar liggen de kruisen gebeden een hemel'
de wereld draait woedend in zee
de ogen van de mensen bloedend naar binnen
de nagels treden vloekend naar buiten
de gestorven vrouwen haken hun lippen in zee
hun lippen in zee
de hypotese luidt zo loopt de wereld in zee
zo gaat de mensheid groen naar beneden
met gebroken armen en benen
met zilveren tanden en hoofden
met verkoalde ogen en afgetakelde lichamen
zo gaat de wereld kapot
ik herhaal
de bloedende bol zuivert de zee
de ogen gehoorzamen de dagen het licht

Paul van Hecke

D I E R E N D A G

"De dierenbeul liep met een langzame bronstkreet op het ezeltje af en sprak:"

Dat is een manier om een brochure te beginnen. Het dierenleed verzachtend, de mensen bestraffend. In Barneveld worden nog kippen aan de oren vervoerd. Te Schouderadeel is **gieteren een boer** geverbaliseerd, die zeventien ossen in een sardineblikje vervoerde. Nog altijd lopen de trekpaarden met kleppen onder hun staart. Helpt de kettingsmakrelen!

4 OKTOBER is het weer dierendag geweest. Ik heb mijn huisboa die dag een strikje omgedaan en we zijn de straat opgetrokken. Daar liepen al duizenden mensen met hun huisdieren. Het was een heerlijk gevoel: al die lieve dieren. Vóór me liep een man met een skunk. Het aardige dier had een halsband van witte zijde en een jasje van gouddraad aan. Er wordt goed voor onze diertjes gezorgd!

Plotseling breekt een orkaan van verontwaardiging los. Een man met een grijze overall aan staat aan de kant van de weg een haring te eten. Hij wordt doodgeslagen. Een boom is goed om zijn lijk te dragen. In Nieuw-West wordt een man, die voor de ogen van zijn onschuldige kinderen een weerloze vlieg doodtrapte, door de woedende menigte gelyncht. Het is een dag van grote emoties.

En morgen is alles weer anders: we moeten niet denken, dat we er zijn. Veel is echter al gewonnen, nu het volk tot dergelijk liefde in staat blijkt te zijn.

SOFIA ANJALOU

- - - - -

Ik voel me blij, ik hoor de muziek.

De stalen stemmen van de mensen zijn voorbij:
alleen muziek zweeft door de kamer,
de ruimte is er helemaal van vol;
en ik: ik schreeuw het uit,
ik wring me in die ruimte en groei
en slurp de tonen als een snoer korallen.

f

alles eveneens wel in orde. Natje en droogje; wie maakt zich daar zorgen over. Maar over het tot explosie brengen van een klein model brisantbom in de sociëteitsruimte, neen, nog geen van de voortreffelijke organisatoren had hieraan gedacht.

---Zou hij het helse voorwerp nu uit de zak van zijn cor du roi broek halen of was het misschien beter te wachten tot er weer iemand om wijn jankte? Zowel het één als het ander had nadelen. Directe actie zou zijn onzekerheid abrupt doen afnemen; men voelt een persoonlijkheid te zijn alleen al door het nemen van een besluit. Anderzijds verlangde hij naar de kwelling van het voortdurend uitstel. Kon dan nog wat rondzien, bedenkend wat voor motieven men zou aannemen, wat de pers schrijven zou. Een goede necrologie leest men gaarne.

---Een nieuwe man met piekharen dacht hij mijmerend. Ook al niet oud. Reddeloos verloren is de oude man zonder ook maar twaalf piekharen. Ware er slechts een getal van veertien of dertien, hij had reeds de slagpen uit het voorwerp getrokken. Tastend streelden zijn vingers het geribbeld metaal in zijn zak. Ik weet niet waar ik sterven zal. Moge het plaatsvinden tussen te kleine voeten op het Westeinde. Occidentaal. Untergang der Abendstrasse.

---Hier en daar deformeerden zich de klonten socialiteit. Een enkeling door de middelpuntvliedende kracht weggeschoten, zwipte vrijwillig naar de schil van een andere formatie, welke hem schoksgewijze opnam en verder deed ademen. De mens is een gezelligheidswezen dacht de kennismaker afbrekend en kauwde behoedzaam een lucifer doormidden. Alweer ongelijk. Ik heb altijd ongelijk. Hoewel een iegelijk die oren heeft om te horen binnen enkele minuten toegeven moge dat geen heeft gedacht aan een zo nieuwe explodering der gemeenschapsgedachte. Brisantbom, klein model. Een geheel nieuw plan, ook al niet oud. Hieraan heeft niemand gedacht. Nog een minuut.

---Negentig is een acceptabel getal in elk opzicht. Moge het alkoholsap alleen te grote hoofden tellen. Hij spuugde en met tegenzin de zwavelkop in het nu lege bierglas. Te grote hoofden doen te kleine voeten van het negentigvoudig embryo bevend bewegen. Bedachtzaam en in wanhoop het glas van de tafel schuivend tot het stukbreken hoorbaar werd, greep hij naar zijn vulpen en begon vermoeid te schrijven:

De kennismaker boerde even terwijl hij het laatste nummer van Kaas en Brood (opengeslagen op bladzijde twaalf) terzijde legde.....

WAR

BOEDAPEST.

Boedapest.
Bloed. Een rest
biedt verzet.
Vuur, mortieren.
Zelfs de dieren
sterven zachter.

Good bye friends, good bye friends,
save our souls, save our souls.
Save
Our
Souls.

J.E.H.-B.

- - -

Stil leven

Op mijn bureau: de foto en het kruis;
een glimlach, die haar lippen streelt;
het hout, dat diepe wonden heelt;
ze bouwen beide aan mijn thuis.

De dwarse balk is hoog geheven;
glanzen bespelen haar en wang,
ze toeft beneden al heel lang.
Zijn hout en huid zo nauw verweven?

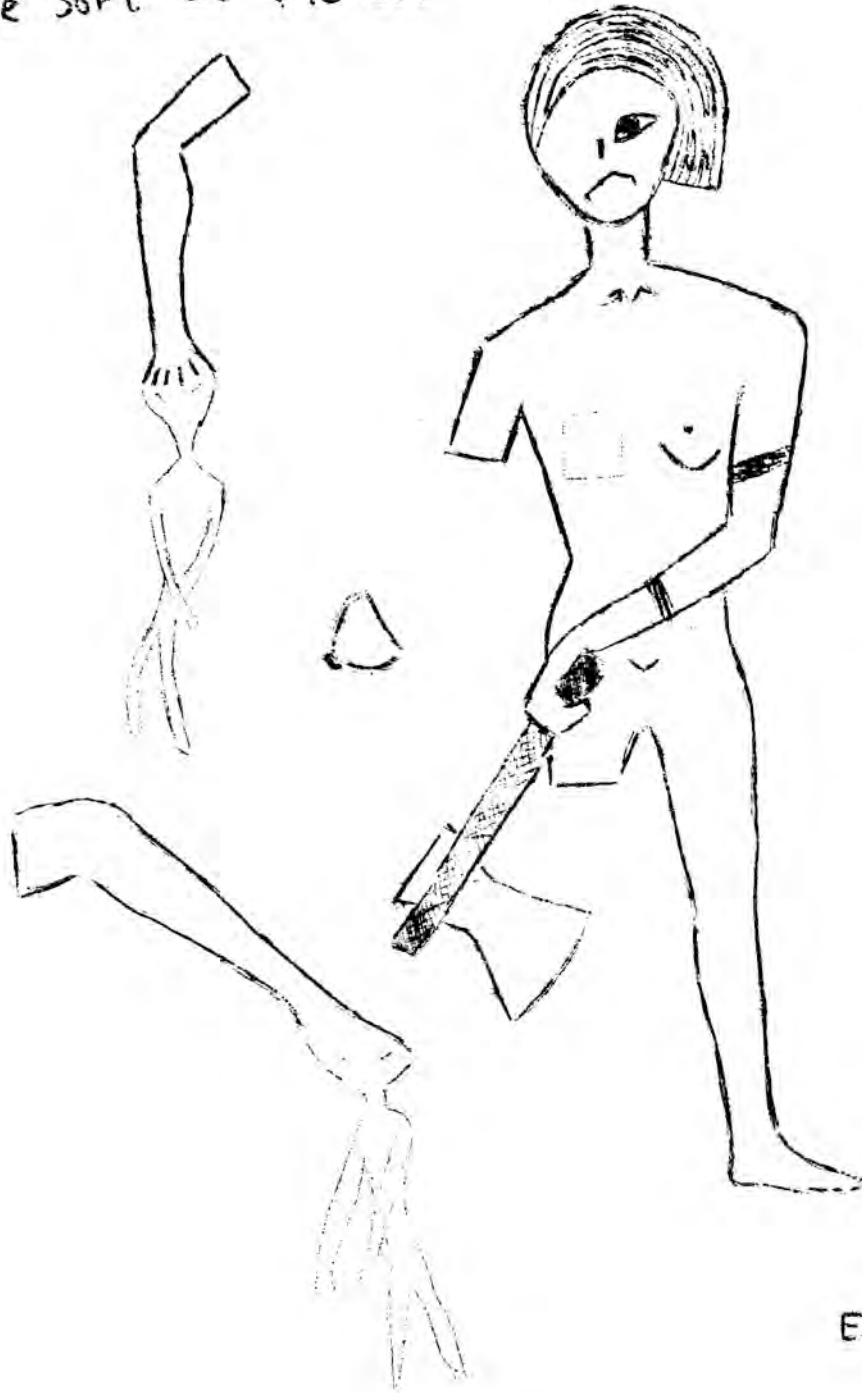
We zijn gedrieën: water, bloed en Geest,
als was het immer zo geweest.
We scheppen saâm de vreugde die doet winnen.

Wie is het eerste gaan beminnen?
Noch ik, noch zij; de Meester is de Meest';
Hij draagt het al, ook ons; te leven is een feest.

B.H. juni 1953.

le sort de Médée.-

-13-

ES

L o v e - p o e m .

Hell, what a beautiful morning. Damn it, I'm sitting so snugly
Now is the time to love. In this tremendous spot
As the day is looking so pretty Where you and I can pucker
We can kiss in the light from Our mouths in the light of God.
 /above.

Devil, I am so happy;
My belly is over the bar.
With my arms around your bosom
I'm forgetting how ugly you are.

PETER ANGALOW.

- - - - -

edg

Aan je nooit niet	PLUK DE DAGEN.
Aan je noppes	Lager dan de dagen om op te staan
Voel je dat het schuurt	Het hoornvlies vertrekkende
Wringt en losschiet	De begrippen tot paarse strepen
Gevleugelde woorden	Het morgenrood symboliserend
Voel je nooit aan je	Ik ben moe van het bouwen uit niets
Nooit niet.	Tast uit de ruimte
	JE BLOEDEIGEN HANDEN.

Eduard de Gorter.

- - - - -

Reculer pour mieux.....	DRAAITOL.
Toen vloei'de traag	Het is te geef dit leven
het bloed terug	van pessimisme.
tot waar een vraag,	(Aan de eendjes van het Von-
een vaag gebed	delpark of aan de grond).
als wet het leven
schatte	Vergeef me
en het vervatte	Ik vergis me
in niet gestorven zijn.	Mijn ziel mijn bol
Kan dit weer leven geven?	is overvol van
	ochtendschemering
	en van wat alcohol.

REINA VAN LIER.

KOALA VII. Tot nader begrip. Te Pas ontmaskerd.

In de zes verschenen afleveringen van deze feuilleton is niet onthuld, of misschien in de mysterieuze titel werkelijk het Australische buidelbeertje verscholen zit, dat de filatelisten onder ons en de te vroeg naar het zesde werelddeel verhuisde Mari Reiman, e. t. praeses Arcariae '718, niet onbekend zal zijn. Er zijn lieden geweest, die, teneinde dit te onderzoeken, in een overmoedige bui plotseling mijn geheiligd domein binnenstormden, maar verder dan de kaartenbak van de 'Bon Voyage' zijn ze nooit gekomen. Als goede kapitein van Katola, de slechts voor ingewijden toegankelijke Guatemalteekse tempel, heb ik met de gezegende hulp van die onvolprezenen, de kinderen van de Herfst, bloed van mijn priester en leider Oom Koos, hun aanval weten te keren en tot zijn heil en nog sterkere oester-mosselblokkade opgeworpen. Zo dacht ik terug te kunnen keren tot de serene orde, die ik in de eerste aflevering voor U beschreven heb. Kapitein van Katola op de zeeën en in de havens, zoals elke andere kapitein, die zich de tijd en moeite getroost voor een glimlach. Een naam met alleen mijn glimlach als beminnelijke inhoud. Ik citeer nu: "Wij heten zelfs vrienden geworden. En zij menen het ook, misschien. Maar wij van Katola weten heel zeker, dat wij hen haten, omdat wij met heimwee terugdenken aan de tijd, dat onze koning met ijzeren hand regeerde over deze gewesten." Door deze wetenschap kunt U dus met behulp van wat er verder in de eerste aflevering van KOALA staat, concluderen, dat Katola een weerzinwekkend staatsbestel heeft, of juist gezegd tempelbestel, dat zich laat leiden door motieven van economische en religieuze uitbuiting. En als ambassadeur van dit regime heb ik dan al Uw achting verloren. Op mijn reizen heb ik geleerd, dat dit ongeveer Uw gedachtegang is. Goed. Maar wij heten vrienden geworden, en daarom zal elke inbreuk op onze zelfstandigheid ook Uw gerechtvaardigde toorn kunnen opwekken; of, al was het alleen maar, omdat wij evenals U pretenderen te behoren tot een volkerengemeenschap, waarvan alle leden dolgraag het democratische windvaantje laten wapperen.

De strijd, die wij in nr. II voerden, was wellicht een symptoom van wat er later zou gebeuren; in ieder geval geloofden wij nog zozeer in de mogelijkheden om de vrede te handhaven, dat

wij niet in volle omvang de kwade bedoelingen van het "keurkorps van het Olofsleger" onder ogen zagen. Tot onze schade. Een heel nummer van Kaas & Brood gaat voorbij, zonder dat KOALA van zich doet spreken: 21 oktober 1955. In het kerstnummer blijkt de bom gebarsten te zijn: KOALA III, zonder schijnbaar omgewonden doekjes: "vrij overgezet uit een Chileens Dialect". Maar dat is dan ook vrijwel het enige. Voor het overige wordt gesuggereerd, dat alles O.K. is. Nu, na bijna een jaar kan ik onthullen, dat van KOALA III tot en met VI, Katola vergiftigd is geweest door terreur en leugen.

Door een nieuwe aanval is het Olofsleger er omstreeks Sint Nikolaas 1955 in geslaagd, onder aanvoering van haar richtinggever R.L. du Bois de Guatemalteekse tempel in bezit te nemen en de kernbegrippen van KOALA in gevangenschap te voeren. Behalve mij, want ik was goddank buitengaats. De kwellingen, die Oom Koos en de aanwezige kinderen van de Herfst onder de satanische blik en de schuurpapierhanden van du Bois moesten ondergaan, waren zo hevig, dat de slachtoffers spoedig een wilig werktuig in zijn klauwen werden. Daarmee was dus de toestand geordend tegenover de buitenwereld. In naam bleef nog steeds Oom Koos priester en leider, en als zodanig ontving ik zijn telegrammen. Wat er in werkelijkheid had plaatsgegrepen, heb ik eerst - en vooral aan den lijve - vernomen, toen ik omstreeks mei 1956 in Katola terugkeerde, ik, kapitein van het goede schip de 'Bon Voyage'. Maar daarover straks.

Met de historie in de hand kan nu wel nagegaan worden, wat oorzaak is geweest van het uiteindelijke falen van du Bois' bedoelingen. . Want mijn stellige verwachting is, dat na deze publikatie de invloed van deze figuur in Katola voor goed zal ineenschrompelen tot de omvang van een gedroogd appeltje. Zijn grote fout was het degraderen van de koningsfiguur Zijne Majesteit Henri van Dam de Vierde tot een louter protocollaire functionaris, die "gunsten verleent en tot ridder slaat". In de orde van Oom Koos nog wel! Doordat nu du B. bewerkte, dat Z.M. van Dam, de geliefde vorst van de kinderen van de Herfst, toch eigenlijk naast zijn voetstuk kwam te staan, maakte hij in deze trouwe onderdanen iets kapot. En Oom Koos moest door deze transactie noodzakelijkerwijze ook enigszins verbleken: en zo wilde du B. het, omdat hij wist, dat O.K. zijn grootste bedreiging bleef, niettegenstaande het feit, dat ook deze door de kracht van het schuurpapier murw geslagen was.

Tenslotte is de liefde voor de koning en de priester/leider opgewassen gebleken tegen de terreur van du B. Tot zijn schade! Frappant is hoe hij in nr. III spreekt over Koala en Pilora, als geografische begrippen, waarachter men de boze poging kan signaleren tot het ontsluiten van het geheim. De ongelukkige is voor zijn eigen fout gestraft. Aangezien het openbaar maken van de betekenis van "KOALA" het onherroepelijk einde van de feuilleton betekent - en dit heeft du B. vanaf het begin geweten - moest de douche, die hij op 29 februari 1956 kreeg, toen zowaar een KOALA IV verscheen, wel bijzonder koud zijn. De voorbode van zijn uiteindelijke nederlaag. Nr. IV was een bijdrage van mij, kapitein van Katola, - in volle vrijheid - onbewust van het feit, dat hierdoor de rijpe bananen van du B. begonnen te stotteren. De inhoud van die aflevering - Hirsch-Bräu-escapades in de Bundesrepubliek en een bezoek aan Pilora en Murkoda - is in zoverre interessant, dat ik daar over de terreur van du B. iets had kunnen vernemen, omdat ik er Spijker ontmoette, die ook in zijn macht was. Maar Spijker was die avond smoordronken, zodat hij niet de indruk gaf in staat te zijn tot het produceren van verstandige taal. Overigens - de waarheid moet gezegd - : ik stemde er in toe ab-actis te worden van een Europese heilstaat, wat mijn eigen toestand in een vreemd daglicht plaatst! Ook al getuige mijn tamelijk profane opmerking: "De Bon Voyage is een twee-persoons-bed met drie voetballers onder de lat".

Verdere omzwervingen van de 'Bon Voyage' hebben een meer nuchter karakter: er verschijnt dan ook niets over in Kaas & Brood. Er verschijnt helemaal geen Kaas & Brood, tot op eens het omvangrijke lustrumnummer bij collega Dessing van de persen rolt. En daarin op bladzijde 31: EEN BOSJE FIGUURZAGEN ETEN (KOALA V). De typografie doet een ogenblik veronderstellen, dat men hier te maken heeft met een prae-historische Paul ten Have-imitatie, als dat überhaupt mogelijk zou zijn. Maar het is slechter dan het werk van de jonge dichter. En ook door de prozabril moet men het niet bekijken. Al deze litterair-getinte onderzoekingsmethoden leiden in een verkeerde richting, namelijk niet in de richting van de heer du B., die ook hier - zij het voor de lezers onhoorbaar en op de achtergrond en dus nauwelijks zichtbaar - zijn terreurzweep laat knallen. Over mijn arme rug, de rug van de kapitein van Katola, Ibrahim Fabel.

Wat is het geval? Heel simpel gezegd: Toen ik begin mei na een vele maanden lange reis in Katola terugkeerde, stond de verschrikkelijke oorlogstiran met zijn schuurpapierhanden op de kade en legde mij in één knarsende greep zijn wil op. Met enig schrijfgereedschap werd ik in een kamer geworpen, die "zijn wandversiering verloren had". Daar schreef ik mijn KOALA V, terwijl ik niet in staat was mijn eigen wil te bepalen. En ook wist ik niet, dat du B., door mij dit toe te staan, reeds op zijn retour was. M.a.w. hij had ondanks alles de onblusbaarheid van het KOALA-verschijnsel moeten erkennen. Het slot van mijn artikel gaf me enige hoop: ik kon tenminste nog constateren, dat alles "zonder enige zin" was. En dat was in dat stadium zeer belangrijk, want het betekende, dat du B. niet geheel over mij heerste. Een klein deel van mijn zelfstandigheid was nog ongerept, en dat zal, samen met zijn al eerder gemelde verkeerde strategie, zijn ondergang bepalen. Toen du B. mij, na een proeftijd, in zijn arbeidschema wilde passen, koos hij daartoe de technische verzorging van Kaas & Brood. In die hoedanigheid werd mij door du B. opgedragen zijn KOALA VI te vermenigvuldigen. Een kapitale misrekening. Hier kon ik mijn kans grijpen. Zijn eigen tekst gaf reeds de nodige bliken van verslapping, maar daarnaast aarzelde ik niet om hem met hoofdletters in het zonnetje te zetten: Te Pas, die in KOALA III heel kleintjes als "te pas" op de achtergrond bleef. En nu verschijnt dit witboek. Het is goed, dat de waarheid gezegd wordt, want het is de schuld van niemand minder dan Te Pas, alias R.L. du Bois, dat de vrijheid van "WIJ VAN KATOLA" zolang beknot is geweest. Zo zal zijn gebrek aan waakzaamheid er de oorzaak van zijn, dat het avontuur van Te Pas zal terugschrompelen tot de proporties van het gedroogde appeltje.

Ibrahim Fabel, kapitein van Katola.

UND FÜR IMMER

voor p.

zo wachtend wist ik opeens
dat mijn zon zou rijzen.....
zo wachtend onwezenlijk groot
en nabij zou komen een zingende sneeuwbal
uit het westen
und für immer.....

f

NIETS

je bent geweest
je hebt gepraat
gepraat met lege woorden
en niet te vlugge zinnen

je hebt geen jazz
je hebt geen handen
dwz je bent een beetje zwart
en verder bleek-geel

je hebt geen kleur op je lippen
je hebt bleke nagels
geen geluid, geen ritme
er is niets met je te beginnen

29 okt 56 paul ten have

- - - - -

ZOALS DE OUDEN "ZONGEN".....

Jeugdherinneringen ophalen kan een subliem genoegen zijn.
Soms is het ook zéér illustratief.

Ik herinner me vier kleine jongens, die ergens bij mij in de buurt woonden. Ze konden goed met elkaar opschieten, die jongens; altijd waren ze met elkaar aan het spelen. Stuk voor stuk gelukkige mensjes, al waren ze zich dat niet bewust; ze hadden een thuis, een vader en een moeder, die goed voor ze zorgden en lief voor ze waren, hun broertjes en zusjes, hun spel, de school met hun aardige juffrouw - en dan hadden ze elkaar nog.

Ineens was het afgelopen. De vader van één van hen ging dood. Het jongetje ging 's morgens niet spelen en op school was hij ook niet. Maar in zijn versuftheid moest hij toch even aan zijn drie vriendjes denken. Kon hij ze maar een ogenblikje zien, dat zou hem goed doen. Zijn moeder en zijn broertje waren immers zélf te verdrietig. Maar hij kreeg ze niet te zien, althans niet allemaal.

Een van de drie trok zich er uiterlijk niets van aan. Hij ging rustig verder spelen, bij zijn eigen moeder voor de deur. De tweede was nergens te vinden. Die had zijn autoped, zijn trein en zijn soldaatjes meegenomen naar zijn eigen kamertje,

aan de achterkant van het huis, en was daar rustig verder gaan spelen, zodat niemand het kon zien. Aan zijn moeder had hij verteld, wat er gebeurd was, en die had direct wat geld gestort op de giro-rekening van de moeder, die nu zonder inkomsten met haar kinderen was overgebleven.

De derde belde uit school aan en vroeg of zijn vriendje mee kwam naar buiten. Samen zijn ze de eerste gaan zoeken en tot het donker werd, speelden ze.

De volgende dag kwam hij hem halen om mee naar school te gaan. Hij gaf hem de sinaasappel, die hij zelf van zijn moeder gekregen had voor bij zijn boterham.

De mensen vonden het eerste en het derde jongetje allebei onbeschoft, egoïstisch en stijlloos. De tweede zagen zij uit school direct naar huis gaan; zijn speelgoed was ook nergens meer te vinden. Dat vonden de mensen goed en toen de moeder van de tweede via groentewinkels en bakkers ruchtbaarheid aan haar gift had weten te geven, prezen de mensen haar hoog en noemden dit een voorname uiting van naastenliefde.

Niet zo lang geleden heb ik het, dat zijn vader verloren had, toen hij nog zo klein was, teruggezien. Hij was groot en volwassen geworden. Hij vertelde me, dat hij de jongen, die hem was komen halen, toen hij in de ellende zat, nog steeds als de beste vriend, die hij ooit gehad had, beschouwde, en het eerste vriendje als de verstandigste. Over de tweede sprak hij niet. Die was hij al lang vergeten.

Srs.

DE GEDICHTENPRIJSVRAAG.

De door ons uitgeschreven prijsvraag heeft een slechts pover resultaat opgeleverd. De meedingende inzendingen zijn geplaatst: BOEDAPEST, van J.E.H.-B., Pluk de dagen, van E.d.G., Reculer pour mieux, van R.v.L., NIETS, van P.t.H.

Dat is te weinig. Daarom stellen wij nogmaals de gelegenheid open tot het inzenden van gedichten, die niet langer zijn dan 13 regels. Volgens welke maatstaven deze werkstukken beoordeeld zullen worden, zal eerst beslist worden, wanneer wij gaan nadenken over de toekenning van de prijs. Of het zover komt hangt nu dus alleen van U af.

En ook buiten de mogelijkheid om U te kunnen laven aan "kostelijk vocht" : LAAT UW PEN OF SCHRIJFMACHINE NIET ONBEROERD.
TOT HEIL VAN KAAS & BROOD.

Red.